

Zápis z 13. zasedání

Výboru pro koordinaci pozic České republiky k udržitelnému rozvoji Rady vlády pro udržitelný rozvoj (RVUR)

15. srpna 2017, Úřad vlády, Strakova akademie, místnost č. 47 Starý tiskový sál

Přítomni

Veronika Bajgarová (MZV), Ondřej Horký-Hlucháň (ÚMV), Aneta Haimannová (ÚV ČR), Eva Hejzlarová (ÚV ČR), Jiří Hrbek (ČSÚ), Jiří Jungr (MZe), Anna Kárníková (ÚV ČR), Petr Lebeda (Glopolis), Karla Mališová (MŠMT), Zdeněk Pagáč (MF), Ondřej Picka (MZV), Pavel Příbyl (FoRS), Katarína Šrámková (FoRS), Miloš Toušek (MZV), Eliška Valinová (ČSÚ), Věra Venclíková (PPZRS)

Program zasedání

1. Implementace Strategického rámce *Česká republika 2030* - karty specifických cílů, klíčová oblast 5 – Globální rozvoj
2. Aktuální informace k Agendě 2030:
 - a. prezentace České republiky na Politickém fóru na vysoké úrovni OSN
 - b. příprava materiálu k implementaci Agendy 2030
3. Různé

Přílohy

1. Relevance cílů udržitelného rozvoje pro Českou republiku – vnější dimenze

Úvod/Zahájení

Anna Kárníková (ÚV ČR) přivítala přítomné členky a členy Výboru na 13. zasedání a představila návrh programu zasedání, který byl schválen.

K bodu programu č. 1: Implementace Strategického rámce *Česká republika 2030* - karty specifických cílů, klíčová oblast 5 – Globální rozvoj

Eva Hejzlarová (ÚV ČR) připomněla, že první verze všech šesti karet specifických cílů ke klíčové oblasti 5 byla zaslána jako podklad pro dnešní zasedání. Dále poděkovala za připomínky, které ÚV od členů Výboru obdržel. Tyto karty budou sloužit jako podklad pro implementační dokument, konkrétně kapitolu za klíčovou oblast *Globální rozvoj*. Pracovní verze této kapitoly bude členům Výboru také zaslána k připomínkám.

Hlavní body diskuze:

Veronika Bajgarová (MZV) v úvodu představila nového člena Výboru, svého kolegu Miloše Touška, který vystřídal Karin Pavone, jež byla zástupcem Odboru rozvojové spolupráce MZV.

Uvedla, že MZV své připomínky ke kartám cílů zaslalo písemně. Ráda by otevřela v plénu zásadnější připomínku týkající se koherence politik – karty se zaměřují příliš na koherenci zahraničních politik. Doporučení MZV je pojmout koherenci šířeji.

Eva Hejzlarová (ÚV ČR) uvedla, že tato zásadní připomínka bude zohledněna, ale šířeji bude koherence pojata v kapitole za klíčovou oblast 6 – *Dobré vládnutí*. **Anna Kárníková (ÚV ČR)** doplnila, že spíše než doplnění budeme v této kapitole odkazovat právě na kapitolu 6 – *Dobré vládnutí*.

Pavel Příbyl (FoRS) uvedl, že komentáře ke kartám ze strany FoRS byly v podobných intencích, jako mělo MZV, plus některé další, které byly zaslány. Dodal, že by rádi byli seznámeni s finální verzí vyplněných karet.

Zdeněk Pagáč (MF) ke kartám se MF také vyjadřovalo, byl upraven údaj o podílu ODA na GNI, kdy v roce 2016 dosáhl 14%. MF považuje karty za dynamický materiál, který se bude doplňovat dle stávající situace.

Petr Lebeda (Glopolis) uvedl, že karty ke koherenci jsou koncipovány velmi široce, abstraktně a jsou spíše procesně orientované, vzhledem k tomu, že by měly nabídnout konkrétní milníky, jak postupovat dál. Ocenil, že v kartách je spousta doporučení, která substantivně dobře vystihují klíčové problémy. Doporučil více zapracovat *SDG Index Dashboard*, nejen do karet cílů, ale i do *Strategie ZRS 2018 – 2030*, neboť se v něm Česká republika vyskytuje na 5. místě a to i díky zahrnutí *spillover* indikátorů. Dále vyjádřil obavu, zda je optimistický předpoklad navýšení personálních kapacit ÚV pro sledování koherence politik reálný.

Anna Kárníková (ÚV ČR) k otázce kapacit uvedla, že proces systemizace ještě není ukončen, tudíž není ještě rozhodnuto, jak bude s požadavkem OUR na navýšení kapacit naloženo. ÚV také připravuje systémový projekt, kde by od 01.01.2018 měla být vyhrazena jedna pozice na plný pracovní úvazek na koherenci politik, s tím, že se počítá i s kapacitou na externí spolupracovníky.

Veronika Bajgarová (MZV) vrátila se k připomínce Petra Lebedy ohledně zapracování *SDG Index Dashboard* do *Strategie ZRS 2018 – 2030*. To již nebude možné, neboť strategie je již ve fázi mezirezortního připomínkového řízení.

Petr Lebeda (Glopolis) dodal, že vítá zapracování tématu koherence do aktuálně připravené Strategie ZRS.

K bodu programu č. 2: Aktuální informace k Agendě 2030

a. prezentace České republiky na Politickém fóru na vysoké úrovni OSN

Aneta Haimannová (ÚV ČR) představila průběh prezentace ČR na Politickém fóru na vysoké úrovni pod záštitou Ekonomické a sociální rady OSN dne 18. července 2017. Pro tuto prezentaci byla vypracována *Národní zpráva o plnění Cílů udržitelného rozvoje*, již prezentoval 1. místopředseda vlády a současně ministr životního prostředí Richard Brabec, dále zástupkyně neziskového sektoru Taťána Gregor Brzobohatá a zástupce soukromého sektoru, obchodní ředitel společnosti JRK Bio Waste Management Robin Dufek. Prezentace, na niž měla Česká republika vyhrazeno 15 minut, proběhla úspěšně. Členové delegace se také zúčastnili 4 doprovodných akcí. ČR tak byla jednou ze 43 zemí, které na tomto fóru prezentovaly. Národní zpráva je aktuálně překládána z angličtiny do češtiny.

Veronika Bajgarová (MZV) poděkovala účastníkům delegace za podíl na této úspěšné akci. Doprovodných akcí, jichž se zástupci delegace aktivně účastnili, bylo více. Jednu z těchto akcí, konkrétně zaměřenou na prioritu předsednictví ČR v ECOSOCu, již je participace, MZV organizovalo v České národní budově. K dispozici je videozáznam z prezentace české delegace, která je v archivu OSN.

b. příprava materiálu k implementaci Agendy 2030

Aneta Haimannová (ÚV ČR) představila návrh implementace Agendy 2030, jehož hlavním cílem je vyhodnotit relevanci Cílů udržitelného rozvoje (SDGs) *Agendy 2030* pro Českou republiku a to ve vnitřní i vnější dimenzi. Jako podklad tomuto dokumentu slouží *Analýza relevance cílů pro udržitelný rozvoj* vypracovaná Centrem pro otázky životního prostředí, včetně připomínek získaných od RVUR. *Vnější dimenzi relevance cílů Agendy 2030 pro Českou republiku* poskytlo MZV ve spolupráci s dalšími aktéry. Dalším cílem připravovaného dokumentu je popsat proces mainstreamingu SDGs do národních politik. Hlavní implementační platformou je *Strategický rámec Česká republika 2030*. V neposlední řadě je cílem tohoto dokumentu identifikovat mezery v politikách a podcíle SDGs, které *Strategický rámec Česká republika 2030* nepokrývá.

Souběžně probíhá ve spolupráci s ČSÚ mapování, jaké indikátory jsou k *Agendě 2030* v ČR dostupné.

Ondřej Picka (MZV) poděkoval ÚV za možnost seznámit se s tímto dokumentem již ve fázi vzniku. Dále uvedl, že je třeba ještě promyslet, jak bude v dokumentu pojata oblast, kde se stýká vnější a vnitřní dimenze *Agendy 2030*. Analýzu vnější dimenze relevance cílů *Agendy 2030* pro Českou republiku vypracoval nezávislý subjekt Ústav mezinárodních vztahů a ne v plném rozsahu se obsah shoduje se stanoviskem MZV.

V některých částech předloženého dokumentu je vnější dimenze relevance cílů *Agendy 2030* zanedbávána. Vzájemné ovlivňování vnější a vnitřní dimenze je jedním ze základních principů *Agendy 2030*.

Aneta Haimannová (ÚV ČR) uvedla, že kritéria, která byla stanovena pro vyhodnocení aplikovatelnosti a relevance se liší u vnitřní i vnější dimenze. Při přípravě dokumentu budou přístupy sjednoceny a vytvořen jeden společný pro vnitřní a vnější dimenzi.

Ondřej Horký-Hlucháň (ÚMV) vyjádřil se k analýze vnější dimenze relevance cílů *Agendy 2030*, z níž vyplývá, že u některých podcílů zpracovatelé identifikovali až šest zainteresovaných rezortů. Takové množství zainteresovaných aktérů by mělo vyvolat mezirezortní diskuzi nad dopady vnějších politik jednotlivých rezortů a přispět k lepšímu rozložení gescí i efektivnější koordinaci. Bylo by vhodné, aby rezorty měly tuto analýzu co nejdříve k dispozici, aby na ni mohly reagovat, u některých podcílů není zcela vyjasněno, který rezort za ně nese primární zodpovědnost.

Eliška Valinová (ČSÚ) se přihlásila do diskuze s vyjádřením ke kapitolám 7 a 8 připravovaného materiálu implementace *Agendy 2030*. Výsledky *SDG Indexu*, které jsou uvedeny v kapitole 7, jsou odlišné od indikátorů SDGs schválených Statistickou komisí OSN a v neposlední řadě i Valným shromážděním OSN. ČSÚ vnímá indikátory, resp. výsledky *SDG Indexu* jako zavádějící. Ze statistického pohledu je problém také s podkapitolou 8.2.1, což je dobrovolný národní přezkum. ČSÚ statisticky uznává globální reporting, tedy 244 indikátorů. Reportování na HLPEF v OSN ČSÚ vnímá jako politické reportování, či politický přezkum, a nikoli jako statistické reportování. Bylo by nejspíš vhodné v osmé kapitole tyto dva způsoby reportování odlišit, aby nedocházelo k nedorozuměním.

Aneta Haimannová (ÚV ČR) odpověděla, že cílem bylo mít v kapitole 7 mezinárodní srovnání a jediné dva podklady, které v současnosti existují, jsou studie OECD *Measuring Distance to the SDG Targets* a výsledky SDG Indexu. Aktuálně není známo, jak si ČR stojí v globální sadě indikátorů. Lze souhlasit, že SDG Index by měl mít v 7. kapitole menší prostor než studie OECD. Národní dobrovolný přezkum, který je uveden v 8. kapitole, je součástí reportingu na *Agendu 2030*. Lze uvažovat o změně formulace, aby toto reportování nebylo zaměřováno se statistickým reportováním, ale obecně zde dobrovolný přezkum své místo má.

Petr Lebeda (Glopolis) navázal na diskuzní příspěvek Ondřeje Horkého-Hlucháně. Klíčovým problémem při zpracování vnější dimenze relevance cílů Agendy 2030 pro Českou republiku, na který jeho zpracovatelé naráželi, je absence jednoznačné politické pozice k řadě témat. Z tohoto důvodu bude těžké stanovit priority, dokud nebude probíhat kvalitní mezirezortní debata nad těmito tématy. Dále je třeba uvážit, jak tato témata překlomit do procesu sledování koherence politik a vydiskutovat prioritní témata pro vnější dimenzi.

Jiří Hrbek (ČSÚ) uvedl, že při čtení podkladového dokumentu jej zarazilo členění gescí. Domnívá se, že v řadě případů bude toto členění kolizní. Bylo by vhodné mít vždy uvedený jeden rezort, který je hlavním gestorem a který má hlavní zodpovědnost. Dále postačí určit spolugestory. U cíle *Budování statistických kapacit v rozvojových zemích* je ČSÚ uveden jako gestor. ČSÚ není jasné, jak k plnění tohoto cíle přistoupit.

Aneta Haimannová (ÚV) uvedla, že na toto neexistuje jasná odpověď. Takovýchto cílů obsahuje *Agenda 2030* několik, která jsou formulována tak, že ČR má zastoupit či hájit zájmy různých rozvojových států na různých fórech. Toto by mohlo být zajištěno účastí ČSÚ na úrovni EUROSTATu a jiných mezinárodních platformách.

Jiří Hrbek (ČSÚ) doplnil svůj dotaz, který spíše směřoval k reálné představě naplnění této gesce ze strany ČSÚ. Co konkrétně z gestorství u těchto podcílů pro ČSÚ vyplývá.

Ondřej Horký-Hluchán (ÚMV) uvedl příklad k naplňování tohoto podcíle z činnosti České rozvojové agentury. Ta disponuje nástrojem pro financování aktivit, v jejichž rámci může být česká odborná expertíza předávána do zahraničí. ČSÚ může prostřednictvím této finanční podpory zprostředkovat spolupráci např. se statistickou agenturou některého rozvojového státu. Jako základní předpoklad je však navyšování prostředků do ZRS.

Veronika Bajgarová (MZV) uvedla, že MZV jakožto zadavatel analýzy vnější dimenze relevance cílů Agendy 2030, kterou zpracoval ÚMV a Glopolis, nenamítá nic proti její distribuci členům tohoto výboru.

Zdeněk Pagáč (MF) navázal na pana ředitele Hrbka s připomínkou ke gestorství a spolugestorství jednotlivých podcílů uvedených v diskutovaném dokumentu. V řadě případů gesce u jednotlivých podcílů není uvedena relevantně, u spolugescí je to ještě komplikovanější. Pokud uvádět gestora, pak doporučuje pouze jednoho. V určení gescí je tento materiál nesmyslný a to s odkazem na kompetenční zákon. V této souvislosti vznesl dotaz, zda dokument v této verzi půjde do standardního mezirezortního připomínkového řízení.

Jiří Jung (MZe) doplnil, že u některých podcílů lze očekávat mezirezortní neshody, ale ty by neměly být řešeny ustanovením jednoho hlavního gestora. Většina gescí je řešena kompetenčním zákonem, případně tím, kdo má jakou gesci za příslušnou legislativu, což se stejně jako u jiných strategií dohodne. Spíš se obává, že některé podcíle nenajdou svého gestora.

Jiří Hrbek (ČSÚ) doplnil, že předchozí připomínka vycházela ze zkušeností ČSÚ. Dokument k implementaci obsahuje kapitoly ohledně národního reportingu – dotaz tedy zní, jak to souvisí s *Agendou 2030*. ČSÚ je uveden u úkolu „data gap“ analýza. Jaká je konkrétní představa o této „data gap“ analýze, jaký má mít rozsah, dokdy má být hotova?

Aneta Haimannová (ÚV ČR) ÚV zaslal v této věci předsedkyni ČSÚ dopis s žádostí o spolupráci, na který již také obdržel odpověď. Lze očekávat, že ne všechna data budou na rezortech dostupná, ale obecně lze konstatovat, že je dobře nakročeno k získání dat k 130 indikátorům, ke kterým jsou dostupná metadata. Je domluveno, že paní Valinová vypracuje úvod k této kapitole.

K tématu národního a globálního reportingu: národní reporting bude probíhat v rámci připravované zprávy o kvalitě života a její udržitelnosti, protože *Strategický rámec ČR 2030* je stále hlavní platformou pro implementaci SDGs. Tento dokument obsahuje ty cíle, jež ČR 2030 nepokrývá a návrh, jak s těmito mezerami naložit. Proto dokument obsahuje rozdělení gescí. Rozdělení gescí vyplývá z obou zmíněných podkladových analýz. O gescích lze však ještě diskutovat, s tímto záměrem je materiál na relativně dlouhou dobu poskytnut RVUR k připomínkám.

Globálním reportingem se myslí reportování na globální sadu indikátorů, dělí se na část statistickou a politickou.

Petr Lebeda (Glopolis) reagoval na kolegu Pagáče. Domnívá se, že by měla být vzata v úvahu základní premisa SDGs a tou je rezortní provázanost agend. Naplnění SDGs je tedy výzvou v tom smyslu, že nebude úspěšné, pokud se tomu bude věnovat pouze jeden rezort.

Zdeněk Pagáč (MF) odpověděl, že není proti, aby se rezorty spolupodíleli na naplňování jednotlivých cílů, ale je nutné, aby byl určen vždy jeden gestor zodpovědný za konkrétní cíl.

Anna Kárníková (ÚV ČR) shrnula diskuzi nad tímto bodem jednání závěrečným sdělením, jak bude dále postupováno v této věci. Některé cíle jsou komplikovanější, protože mají vnitřní i vnější dimenzi. Gestorství by mělo být vnímáno ve smyslu zodpovědnosti za věcnou agendu, která se může skládat z více druhů portfolio. Z tohoto hlediska se musí volit, který z gestorů má u daného podcíle největší podíl věcné agendy a ten je tak hlavním gestorem. Také se může stát, že u některého podcíle bude gestor pro vnější dimenzi a gestor pro vnitřní dimenzi.

Ondřej Horký – Hlucháň (ÚMV) dodal, že by měl být určen jeden gestor a současně rozšířit tabulku, jež je uvedena v dokumentu k návrhu implementace *Agendy 2030* s odůvodněním volby hlavního gestora.

Anna Kárníková (ÚV ČR) upřesnila, že cíl nemá gestora. Cíl má politiky a ty mají gestora. Souhlasí s tím, že by mělo být u gestorů uvedeno, proč jsou gestory.

Aneta Haimannová (ÚV ČR) se domnívá, že na úrovni podcílů jsou v dokumentu pojmenovány jednotlivé politiky. Proto by gestori měli být zodpovědní za naplňování podcílů.

K bodu programu č. 3: Různé

Veronika Bajgarová (MZV) informovala, že ČR byla zvolena 27. července 2017 předsednickým státem Hospodářské a sociální rady OSN. Priorita předsednictví ČR vychází z SDG 16 a je jí participace – vytváření inkluzivních, odolných a udržitelných společností. Předsednictví je roční a MZV bude Výbor průběžně informovat o průběhu tohoto předsednictví.

Zapsala: Eva Hejzlarová
Ověřil: Mgr. Jan Mareš
Datum: 05.09.2017
Počet stran: 6
Počet příloh: 1